

קונטרס

חנוך מצלח

יורה דרך טובה, מצלחת וקלה בחנוך
הילדים, ויגלה עצות איך להתמודד עם
ילדים קשים, ולשבור את טבעם הרע.

בנוי ומיסד על-פי דברי
רבנו הקדוש והנורא, אור הגנוז והצפון
בוצינא קדישא עלאה, אדונינו, מורנו ורבנו
רבי נחמן מברסלב, זכותו יגן עלינו
ועל-פי דברי תלמידו, מורנו
הגאון הקדוש, אור נפלא, אשר כל רז לא אנס ליה
רבי נתן מברסלב, זכותו יגן עלינו
ומשלב בפסוקי תורה, נביאים, פתובים ומאמרי
חכמינו הקדושים מגמרא ומדרשים וזהר הקדוש

הובא לדפוס על-ידי
חסידיו ברסלב
עיה"ק ירושלים תובכ"א

מוֹהֲרָא"ש נ"י אָמַר, שְׁעֲבוּדַת הַחֲנוּךְ הִיא
מִהֶעֱבוּדוֹת קִדְּשֵׁי קִדְּשִׁים, וּבְנֵי־אָדָם אֵינָם
יֹדְעִים לְהַעֲרִיף אֶת זֹאת, וּמִתְרַשְׁלִים בְּחֲנוּךְ
הַיְלָדִים, וּבְשִׁבִּיל זֶה עוֹבֵר עֲלֵיהֶם מִה
שְׁעוֹבֵר. אָבֵל אִם הָיוּ בְנֵי־אָדָם מְשֻׁקִּיעִים
בְּחֲנוּךְ יְלָדֵיהֶם, אֲזִי הָיוּ רוֹאִים שֶׁהִיְתָה
מִשְׁתַּלְמֶת הַהִשְׁקָעָה, כִּי חֲנוּךְ מִצָּלַח בָּא רַק
אִם מוֹסְרִים נִפְשָׁם לַיְלָדִים, לְחֻנְכָם לְמַדּוֹת
טוֹבוֹת וְלְאַמוּנָה פְּשׁוּטָה בּוֹ יִתְבָּרֵךְ, וּלְקִיּוֹם
מִצְוֹת מַעֲשִׂיּוֹת דִּיקָא.

(אמרי-מוהרא"ש, חלק ב', סימן תשכח)

קונטרס

חנוך מצלח

א.

בְּנֵי וּבְנוֹתֵי הַיְּקָרִים! עֲלֵיכֶם לְדַעַת, כִּי חֲנוּךְ הַיְּלָדִים, הוּא הָעֲבוּדָה הַקָּשָׁה בְּיוֹתֵר וְהַמְּשִׁלָּמֶת בְּיוֹתֵר. יְלָדִים נּוֹלָדִים בְּטֶבַע רַע מָאֵד; טֶבַע שֶׁל יֶלֶד לַעֲשׂוֹת רַע לַזּוּלָּת וּלְהַצִּיק לוֹ, כִּי עֲדִין שִׁכְלוּ קֶטֶן מָאֵד. וּבְרִגָע שְׁאֵדָם נִמְצָא בְּקִטְנוּת הַדַּעַת, אֲזִי חוֹשֵׁב שֶׁהַכָּל מִגִּיעַ לוֹ, וְכֹלָם צָרִיכִים לְהִתְבַּטֵּל אֵלָיו, כֹּלָם צָרִיכִים לְכַבְּדוֹ, אֲשֶׁר כָּל זֶה בָּא מִקִּטְנוּת דַּעַתוֹ, כִּיּוֹן שְׂיוּצָא מִהַקִּטְנוּת וּמִתְחִיל לָצֵאת לְעוֹלָם הַגָּדוֹל, נִתְּוָדַע לוֹ שְׂאִין הַדָּבָר כְּפִי שֶׁחָשַׁב, אִף אֶחָד אֵינוֹ מְתִיחַס אֵלָיו, אִף אֶחָד אֵינוֹ חוֹלֵק לוֹ כָּבוֹד וְאֵינוֹ חָיֵב כִּלְפֵּי מְאוּמָה, וְאִף אֶחָד אֲפִלּוּ לֹא שָׁם לֵב אֵלָיו, הוּא כָּבֵר אֵינָנו הַמִּיחָס שֶׁהָיָה עַד עַכְשָׁיו. וְאִדְרָבָה מְקַבֵּל בַּחֲזָרָה רָעוֹת, כִּי אַחֵר כָּל טוֹב שֶׁעוֹשָׂה יִקְבָּל רַע כְּתִגְמוּל. אֲבָל כְּשִׁילַד עֲדִין

בְּקִטְנוֹת הַמַּחֲזִין, אֵינוֹ מֵבִין דָּבָר זֶה, וְחוֹשֵׁב שֶׁהַכֹּל מֵגִיעַ לוֹ, וְאוֹי לַהוֹרִים אִם לֹא יִתְּנוּ לוֹ כָּפִי רָצוֹנוֹ וְחֻפְצוֹ, כִּי מִחוּ בְּקִטְנוֹת גְּדוּלָּה, אֲזִי חוֹשֵׁב שֶׁכֻּלָּם מַחֲזִיבִים לְמֵלֵא מִבְּקָשׁוֹ, לְכַבְּדוֹ וּלְתַן לוֹ תְּשׁוּמַת לֵב, וְכָל אֲשֶׁר יִדְרֹשׁ — צָרִיכִים לְמֵלֵא עַל אֲתֵר, וְאִם אֵין עוֹשִׂים כֵּן, אֲזִי מַשְׁלִיךְ עֲצָמוֹ עַל הָאָרֶץ, צוֹעֵק וּמִתְפָּרֵעַ, מִכָּה וּבּוֹעֵט וְכוּ' וְכוּ'. אֵף אוֹי לָהֶם לַהוֹרִים שֶׁגַּם הֵם נִמְשָׁכִים אַחֵר קִטְנוֹת הַמַּחֲזִין וְהַדַּעַת, וְאֵינָם יוֹדְעִים אֵיךְ לְחַנּוּךְ יְלָדֵיהֶם, וּלְהַגִּיב כְּדָבָעִי בַּמִּקְרָה דָּגוּן, אֲשֶׁר אֲזִי הַיְלָדִים קוֹפְצִים עַל רֹאשָׁם, מִתְפָּרְעִים יוֹתֵר וְיוֹתֵר עַד שֶׁהַהוֹרִים נִשְׁפָּרִים, וְלֹא דֵי שְׂמֵאוּמָה לֹא פָּעֵלוּ בַּחֲנוּף, אֵף גָּרְעוּ הַרְבֵּה מִמֶּנּוּ. כִּי "חֲנוּף מִצְלָח" הוּא שְׁלֹא לְהִתְפַּעֵל מֵהַיְלָדִים, אֲלֹא הָאֵב וְהָאֵם צָרִיכִים לְהִיּוֹת מְכִירִים אֶת מְקוֹמָם, עֲלֵיהֶם לְהִבִּין, שֶׁהֵם הַהוֹרִים וְהֵם הַמַּחֲלִיטִים בְּבֵית, הַיְלָד עֲדִין קָטָן וּפִזִּיז. עַל-כֵּן עַל הַהוֹרִים לְחַנּוּךְ לְצִאת מִהַקִּטְנוּת, וּלְהַחֲדִיר בּוֹ דַּעַת וְשִׁכְל וְהִבָּנָה, שְׁלֹא הוֹלֵךְ כֵּן, שֶׁכָּל אֲשֶׁר רוֹצִים מְקַבְּלִים, וְכָל אֲשֶׁר מִבְּקָשִׁים נוֹתְנִים לוֹ, אֲלֹא יִשְׁנֵם זְמַנִּים שְׂאִינוֹ יָכוֹל לְקַבֵּל, יִשְׁנֵם דְּבָרִים שְׂאִינוֹ יָכוֹל לִטֹּל, יִשְׁנֵם מְקוֹמוֹת שְׂאִסוּר לוֹ לְלַכֵּת, אֲשֶׁר זֶהוּ עֵקֶר "חֲנוּף מִצְלָח", שֶׁעַל הַהוֹרִים לְהַעֲנִיק לַיְלָד, כְּדֵי שֶׁיִּגְדֹּל בְּרִיא וְשָׁלֵם; הֵינוּ לְחַנּוּךְ מְגִיל צָעִיר, שֶׁיֵּדַע מַהוּ טוֹב וּמַהוּ רָע, מַה מִּתֵּר וּמַה אִסוּר. חֲנוּף טוֹב — כְּשֶׁיֵּלֵד שׁוֹמֵעַ הַרְבֵּה פְּעָמִים אֶת

המלה "לא". אסור לך לילך לשם, אסור לך לטל דבר זה או אחר, לא תקבל פרט זה. וכך הילד מתחיל להבין מגיל קטנות שישנם דברים המונעים אותו מהם, ואיננו הפקר, עליו להיות ממשמע ופקח להבין, שבאפן שיקבל את חפצו ורצונו, עליו לשלם מחיר — זהו "חנוך מצלח". לא-כן אם ההורים תכף-ומיד נשברים ונכנעים לרצון הילד, בזה מוכיחים, כי דעתם אינה גדולה בהרבה ממנו, ואדרבה הילד מושכם אחריו, ושכלו גדול משלהם. ולא זו בלבד אלא כאשר ההורים נכנעים על נקלה לדרישות ילדיהם, בשעה שיודעים שהדבר מסכן בעבורם, אינו בריא להם בגשמיות, ומזיק להם ברוחניות, אזי הורסים אותם לגמרי, והורגים אותם ממש, וגורמים להם שיגדלו פרא, ולא יהיו מצלחים בחיים, אשר הקולר אז תלוי בצואר ההורים, שלא השכילו איף לחנוך את ילדיהם. כי "חנוך מצלח" הינו שעל הילד לדעת מה מתר ומה אסור, מה טוב ומה רע. וכל זמן שההורים לא יחדירו בעצמם ידיעות אלו, אזי הם רחוקים מחנוך טוב. לזאת אנו רואים את הנער גדלים כחיות פרא, נטולי מדות טובות, גרועים מאד, מחסרי רסן, עד שמגיעים, רחמנא לצלן, לידי אלימות, ומכים, גונבים, גוזלים, מתחצפים נגד ההורים ומגביהים ידים עליהם, רחמנא לצלן, מבעטים בהורים ובמורים ובמחנכים, עד שלבסוף

נוטלים סמים, רחמנא לישזבן, ומסימים בבית-סהר. אשר מהיכן בא הדבר? מחמת שלא קבלו חנוך טוב, ומהו? כבר מגיל קטנות לבחן את דרישות הילד בזכוכית מגדלת, ולעמד איתנים כנגד דרישותיו השליליות, וכאשר רואים שישנם דברים המזיקים לו, אסור להכניע, אלא לומר לו: לא תקבל את הדבר, כי איננו בריא בעבורך וכו' וכו'. וכן כשמבקשים מהילד לבצע איזו מטלה, עליו לבצעה, ואם לאו — לא יקבל את הפרס וכו', ואין להתפעל מכך שהילד רוטן וטוען, זורק עצמו וכו'. מיתר לציין שאסור להכותו בעת שמתפרע, כי ילדים מכים בגופם נעשים מכים בנפשם; להכות ילד איננו פתרון, זה רק מקרר את כעס ההורים, וכאשר ההורים נכנסים בעצבים, הם מכים באכזריות, עד שעלולים להשאיר חותמם על הילד לכל ימי חייו, חלילה, מה גם שהילד אינו יודע מה רוצים ממנו; אלא צריכים לומר לו ולהסבירו בנחת, מדוע לא יקבל את מבקשו וכדומה, ואף שיתפרע ויצעק, אין להתפעל, ואומרים לו: אתה יכול לצעק יותר ויותר, אך לא יעזר לך, ולא תקבל מבקשך, מפאת שלא בצעת את דרישתנו וכו' וכו'. ואל תחשבו שאתם אכזריים כשאנכם נותנים לו, שזה מה שאנו רואים, שעל-פי-רוב ההורים מרגישים רגשות אשמה, כאלו הם עושים עול לילד וכו', אך עליהם לידע שבדיוק ההפוך, האכזריות

הַגְדוּלָה — כְּשִׁמוֹתָרִים לְיִלְדִים, בָּעֵת שִׁיּוּדָעִים שֶׁהַדָּבָר
 מִזִּיק לָהֶם. אוֹ כְּשִׁרְוּצִים שֶׁהֵילֵד יִשְׁנָה מְדוּתָיו, אוֹ יִנְהַג
 בְּדֶרֶךְ אֶרֶץ רְאוּיָה, בְּכָל עֲנָן וְעֲנָן, בְּכָל מַצָּב וְנוֹשָׂא,
 יֵשׁ לַעֲמֹד אִיתָנִים עַל הָעֲקָרוֹנוֹת — הֵן הָאֵב וְהֵן הָאֵם
 בְּשִׁתּוּף פְּעֵלָה מְלֵא, וְאֵם הָאֵב אוֹמֵר דָּבָר אֶחָד, אָסוּר
 לָאֵם לִוְתֹר, וּלְהִפָּךְ; אֲשֶׁר זֶה הִפָּךְ "חֲנוּךְ מִצְלַח", וְזֶהוּ
 תִּשְׁתִּית לִכְשָׁלוֹן וְאִכְזָרִיוֹת גְּדוּלָה. כִּי "חֲנוּךְ מִצְלַח"
 הוּא, שֶׁעַל הֵילֵד לִידַע שֶׁאָסוּר לַעֲשׂוֹת דָּבָר פְּלוּגִי, אִף
 שֶׁנַּעֲשֶׂה בְכַעַס וּבְרָגֶז וְאִינוֹ רוֹצֶה לְדַבֵּר אִתְּכֶם, אֵל
 תִּשְׁימוּ לֵב, זֶה יַעֲבֹר, הוּא יִבִּין אֶת מַהוּת הַחַיִּים, שֶׁיֵּשׁ
 דְּבָרִים מְגִדְרִים וְכוּ' וְכוּ', עֲמִידָה עַל עֲקָרוֹנוֹת, וְאֵם זֶה
 יִהְיֶה עֶקֶר הַחֲנוּךְ מִגִּיל קִטְנוּת, תִּהְיֶה מִבְּטָחִים, בְּנִי
 וּבְנוֹתֵי הַיְּקָרִים, שֶׁיִּהְיוּ לָכֶם יִלְדִים פְּקָחִים, מִמִּשְׁמָעִים,
 יִלְדִים בְּעָלֵי מַדּוֹת טוֹבוֹת וְדֶרֶךְ אֶרֶץ. לֹא-כֵן אִם תִּוְתָרוּ
 לְיִלְדִים בְּכָל אֲשֶׁר רוֹצִים, וְתַעֲנֶנּוּ בְּחִיּוֹב עַל כָּל
 דְּרִישׁוֹתֵיהֶם, אַתֶּם הוֹרְסִים אוֹתָם בִּידֵיכֶם, וּלְבִסּוּף
 תִּשְׁבְּרוּ, וְתַצְרִיכוּ לְהַכְנִיעַ אֲלֵיהֶם, עַד שֶׁהֵם יַעֲלוּ עַל
 רֹאשְׁכֶם, וְתִרְקְדוּ שְׁלֹא מִרְצוֹן עַל-פִּי חֲלִילָם, אִף אֲזַי כָּבֹד
 יִהְיֶה מְאַחֵר מְדִי, וְתֹאכְלוּ אֶת לִבְכֶם, וְתִמְרְטוּ שְׁעֵרוֹת
 רֹאשְׁכֶם, וְתִכּוּ עַל חֲטָא מִתּוֹךְ צֶעַר וְעֲגָמַת נֶפֶשׁ עַל אֲשֶׁר
 לֹא צִיַּתֶּם, וְהַחֲנוּךְ הָרַע שֶׁנִּתְתַּם לְיִלְדִים, נוֹתֵן אוֹתוֹתָיו
 בָּהֶם, אִף אֲזַי כָּבֹד אַחֲרֵתָם. לְזֹאת, בְּנִי וּבְנוֹתֵי הַיְּקָרִים!
 אִם רְצוֹנְכֶם בִּילְדִים בְּרִיאִים בְּגוּפָם וּבְנַפְשָׁם, תִּחַנְכוּ

אותם בחנוך של תורה, התורה מגבלת את האדם מה מותר ומה אסור, התורה הקדושה מלמדת את האדם איך להתנהג בינו לבין עצמו, בינו לבין זולתו, בינו לבין קונו. ואם רצונכם ילדים טובים, תעניקו להם חנוך של תורה, אשר התורה תלמדם כיצד להתנהג בכל תחום. וזהו שאומרים חכמינו הקדושים (תנחומא שמות): ללמדך, שכל המונע בנו ממרדות, סוף יוצא לתרבות רעה ושונאהו. כשילדים עדין קטנים צריכים לעמד עליהם חזק מאד, שיקימו את המצוות, ויגנו לעצמם מדות טובות, ויתרחקו ממדות רעות ומגנות, כי אם לא תעמדו על כך בקטנותם, כשיגדלו ילסטמו את הבריות, ויצאו לתרבות רעה, חלילה, ותשנאו אותם, כי יעשו לכם בושות וחרפות, ויגרמו לכם עגמת נפש וצער וכאב לב, שלא תוכלו לסבל יותר, עד שתשברו לגמרי. לזאת, בני ובנותי היקרים! ראו למסור נפשכם לתת לילדים "חנוך מצלח", חנוך של תורה. וכך אומרים חכמינו הקדושים (ספח מב.): קטן היודע לנענע — חייב בלולב, קטן היודע להתעטף — חייב בציצית, קטן המתחיל לדבר — אביו לומדו תורה ויראת שמים, מלמדו קריאת שמע שהיא יסוד אמונה וכו' וכו'; כי מגיל קטנות צריכים להרגיל את הילדים במצוות, ואל תאמרו שהם עדין קטנטנים ויש להם זמן, לא ולא! ככל שהם צעירים יותר, צריכים כבר

לחנכם למצוות, ללמוד תורה, לאמונה בהקדוש-ברוך-
הוא, להניחם ולהשרישם את כל יסודות היהדות; וככל
שמחזירים אמונה בילדים, בזה מחזירים בהם בטחון
עצמי, כי ילד המקבל חנוך של אמונה בהקדוש-ברוך-
הוא, קונה לעצמו בטחון עצמי, כי פרגע שהילד מאמין
באלקים חיים, ויודע שיש בורא עולם, המחיה ומקים
ומהנה את כל הבריאה, זה מכניס בו בטחון עצמי,
שאינו פוחד מאף אחד רק מהקדוש-ברוך-הוא. פרגע
ששוללים מהילד את האמונה, הוא מאבד את בטחונו
העצמי, כי רואה ילדים מצלחים יותר ממנו, וזה אשר
שוברו, לא-כן אם ילד מקבל חנוך של אמונה, ומזכיר
תמיד את שם השם, ויודע תמיד לבקש ממנו יתברך
כל הצטרכותו, זה בונה את תדמיתו ואמונתו. לזאת,
בני ובנותי היקרים! אל תמשכו אחר רוח הזמן, אחר
רוחות רעות הנושבות עתה, רוח של כפירות
ואפיקורסות, שאין מזכירים שם ה', רחמנא לצלן,
באים שוטים וסכלים ונותנים דרכים בחנוך, כשהם
בעצמם מלאי מדות ותאוות רעות, עושים דברים
משקצים ומתעבים, מסתובבים ברחובות כחיות השדה,
נטולי מדות ורסן, חסרי דרך ארץ והנהגות נאותות, הם
יחנכו את ילדינו? ! הם יתנו להם חנוך? ! בשעה שהם
בעצמם רחוקים מחנוך טהור ואמת. לזאת, בני ובנותי
היקרים! "חנוך מצלח" זהו רק חנוך של תורה

ומצוות, חנוך של אמונה, להחדיר בילדים אמונה בקדוש-ברוך-הוא, להחדיר בהם מה מתר לעשות ומה לאו, ועל הילדים להבין את זאת, ילדים צריכים לשמע את המלה 'לא', עליהם לדעת שישנם דברים המונעים מהם, ואף שמשתוללים וצורחים, מתפרעים ומאימים על ההורים, חס ושלום, אסור להפנע להם, אלא להגיב נכוחה — לא במכות ולא בהשפלות, אלא על-ידי הסברה: "ילדי, אסור לחלל שבת, כי הקדוש-ברוך-הוא צוה כך. אסור להדליק אש, כי כך צוה הבורא יתברך שמו, וגם אנו מתנהגים כך, אנו יראים ממנו יתברך, כי המחלל שבת — ענשו סקילה, ולא יועיל שום דבר, ואיננו רוצים לההרג, חלילה, במיתה משנה, לזאת עלינו לקבל על עצמנו קדשת השבת. כמו-כן אסור לאכל טרפות ונבלות, כי כן צוה הקדוש-ברוך-הוא, אף שהמאכל תאנה לעינים, ונשמר מאד לא לעבר על צויו יתברך, כי איננו רוצים לחלות באיזו מחלה, רחמנא לצלן". ועוד כהנה וכהנה מסבירים לילד בפיה כל דבר ודבר, ונמנעים ככל האפשר מהפאה בידים וכו', ושומרים על אפוק — לא להתרגז ולא לצאת מהכלים. מצד אחד על ההורים להיות תקיפים בדעתם, וכל אשר אומרים — זהו זה! ולא להפנע. ומצד שני עליהם לילך בדרך רחמנות, ביד רכה, להבין גם את שכל הילדים, שהם עדין רכים ושכירים, ואי

אפשר להם לקלט בגיל שנתים, שלש וארבע, מה שההורים קלטו במשך שלשים שנה. ואם אין ההורים מבינים את זאת, אזי מוכיחים בעליל, שגם שכלם לא בגר עדין. כי זה יסוד ב"חנוך מצלח", שעל ההורים להבין מה טוב ומה רע, מה חשך ומה אור, מה מותר ומה אסור. לזאת, בני ובנותי היקרים, ראו לחנך את עצמכם תחלה, ראו אתם לחזר בתשובה ולקיים תורה ומצוות, ראו אתם לשבר את מדותיכם הרעות, וכך תוכלו להחדיר אחר-כך גם בילדיכם, שאסור לעשות כך וכך, ומותר לעשות אחרת, זה טוב בעבורכם וזה רע, זה אור בשבילכם וזה חשך. וכאשר תרגילו עצמכם לחנך ילדיכם בחנוך טוב, תזכו לנחת מהם, וילדיכם יגדלו בריאים בנפשם ובשכלם, אשר זה התענוג הגדול ביותר לאדם — כשזוכה לבנים פקחים וממשמעים. ואימתי הילדים ממשמעים? כשההורים יודעים לומר להם לאו. כי פעמים רבות על הילדים לשמע מלה זו: אסור! לא! וכאשר הם נוכחים לראות שיש סביבם הגבלות, אף שאינם מבינים בתחלה מדוע אסור לעשות כך? ! מדוע אסור לילך מאחר בלילה לבד? ! מדוע יש לילך לישן עתה ולא בעוד שעות מספר? ! אבל מקימים את מצות ההורים בלא להבין, ואף שנכנסים למטתם בבכי רב, הגם שבליילה הראשון, השני וכו' יהיה קשה, אבל אחר-כך יפגעו. ודעת לנבון, שצריכים

לְהִתְחִיל בְּחֲנוּךְ טוֹב בְּגִיל צָעִיר, אֵין יְכוּלִים לָבוֹא לִילָדִים בְּגִיל חֲמֵשׁ-עָשָׂר שָׁשׁ-עָשָׂר וּלְהִתְחִיל לְחֲנֹכָם, כִּי זֶה מְאַחַר מְדִי, "חֲנוּךְ מִצְלַח" צָרִיכִים לְהִתְחִיל בְּיָלְדוּת, כְּשֶׁהֵם קִטְנִים עֲדִין, אֲבָל לֹא לְנִסּוֹת לְהַשִּׁיג אֶת הַחֲנוּךְ בְּהִלָּקְאוֹת וּבְהַשְׁפָּלוֹת, כִּי זֶה גְרוּעַ מֵהַכֹּל, וַיּוֹבִילָם אֶל סֵף אֲבָדוֹן, אֲלֹא רְאוּ לְחֲנוּךְ יְלָדֵיכֶם בְּנִחַת וְרִגָע — מִמְּחַד גִּיסָא, וּבַעֲמִידָה עַל עֲקֻרוֹנוֹת — מֵאִידֶךָ גִּיסָא, וְהַכֹּל מִשְׁתַּת עַל יְסוּדוֹת שֶׁל תּוֹרָה וּמִצְוֹת, חֲנוּךְ שֶׁל אֱמוּנָה בְּהַקְדוּשׁ-בְּרוּךְ-הוּא, וְעַל-יְדֵי-זֶה תִּרְוֶה רַב נִחַת וְאֲשֶׁר מֵהֶם.

ב.

בְּנֵי וּבָנוֹתֵי הַיְּקָרִים! עֲלֵיכֶם לָדַעַת, אֲשֶׁר "חֲנוּךְ מִצְלַח" לִילָדִים תָּלוּי בָּאָב וְהָאֵם, כְּפִי שֶׁהַהוֹרִים מִתְּנַהֲגִים, כֵּן הַיְּלָדִים מִתְּנַהֲגִים; אִי אֶפְשָׁר לְצַפּוֹת מִהַיְּלָדִים, שִׁיְהִיו טוֹבִים יוֹתֵר מִהַהוֹרִים, אִם הַהוֹרִים מִנְּבָלִים אֶת פִּיהֶם, מְקַלְלִים זֶה אֶת זֶה וְכו', מָה רוֹצִים מִהַיְּלָדִים — שִׁיְהִיו אַחֲרֵת?! אִם הַהוֹרִים רַבִּים בִּיְנֵיהֶם, מַגְבִּיְהִים יָדִים, רַחֲמָנָא לִישׁוֹבֵן, זֶה עַל זֶה, מָה מְצַפִּים שֶׁהַיְּלָדִים יִהְיוּ אַחֲרֵת?! הַיְּלָדִים מְחַקִּים אֶת הוֹרֵיהֶם, וּמָה שָׂרוּאִים בְּבֵית, כֵּן הֵם עוֹשִׂים. חֲכָמֵינוּ הַקְדוּשִׁים אוֹמְרִים (סֵפֶה נו:): שׁוֹתָא דִּינוּקָא בְּשׁוּקָא אוּ

דאבוה או דאימיה; אם שומעים את הבן או הבת לדבר דבור מגנה, דעו לכם, ששמעו את זאת — או מהאב או מהאם. לזאת, בני ובנותי היקרים! "חנוך מצלח" תלוי בכם, אם רצונכם בילדים בעלי דרך ארץ, מחנכים ב"חנוך מצלח", ראו לחנך עצמכם תחלה. על האב והאם להשמר לא לריב ביניהם, לא לקלל זה את זה, לא לדבר בשפה רחובית, ומכל שכן לא לנבל את הפה בקללות וכדומה, אזי תהיו מבטחים שבניכם ובנותיכם אף פעם לא ידברו בשפה לא נקייה; כי כשהילדים רואים שהאב או האם גונבים, ועושים מעשי שחיתות, ומרמים אחרים, גוזלים ועושים כל מיני עול, מה הם רוצים שהילדים יהיו אחרת מהם?! הלא מה שרואים, זה הם עושים. לזאת, בני ובנותי היקרים! "חנוך מצלח" הוא רק כשהאב והאם מתחנכים קדם, מתקנים מעשיהם תחלה; כי כשההורים מתנהגים במדות ובהנהגות טובות, ומדברים בשפה יפה ובדרך ארץ, ומקדימים לפני כל דבר: בבקשה, סליחה, תודה, כף יתנהגו הילדים. כי התנהגות הילדים תלויה רק כפי התנהגות ההורים. לזאת, בני ובנותי היקרים! עליכם לחזר בתשובה, לשמר שבת ולא לחללה, ואז תהיו מבטחים שגם ילדיכם ישמרו שבת. ואם אתם רואים שילדיכם אינם שומרים שבת, אל תאמרו: הלא אנו שומרי שבת, וכיצד באה עלינו צרה כזו, שילדינו

מחללים אותה? אלא במכרח הוא שבאיזו נקדה ובחינה השבת קלה בעיניכם, ואינכם מכבדים אותה כראוי, ומזלזלים בה וכו', כי אם היו רואים הילדים, שהשבת יקרה וחשובה בעיניכם, ואתם מקבלים אותה בכבוד וכו', לא היתה נכנסת בהם מחשבה לעזבה ולחללה. וכן בכל מצוה ומצוה, אם הבן הניח תפלין עד עתה והפסיק, בסימן שראה את האב מזלזל במצוה זו, ואף שמניח תפלין, אבל מדבר בשעת עשייתה וכו', ועל-כן החל אף הבן לזלזל בה. כי אם האב היה מקפיד על מצוה זו, ואף פעם לא היה מדבר בעת עשייתה, גם הבן היה נזהר בה מאד. וכן כשהילדים אוכלים טרפות ונבלות, ונצבט לבכם בקרבכם, דעו לכם, שאו האב או האם גם-כן אוכלים טרף, או שאינם מדקדקים באכילת פשרות, ואוכלים בכל מסעדה, וכל מיני מאכלים, בלי לברר אם ההכשר ראוי ומקודש. כי הילדים מחקים את הוריהם, ומה שרואים אצלם — עושים. על-כן אם רצונכם ב"חנוך מצלח", ראו לחנך את עצמכם, וחזרו בתשובה שלמה אליו יתברך, והקפידו שמצוותיו יתברך תהיינה חשובות בעיניכם. וראו לשמר את השבת, להקפיד על פשרות המאכלים, לכבד את הוריהם, ואז גם ילדיכם יכבדו אתכם; כי אם ההורים מזלזלים בהוריהם, אם האב מזלזל בהוריו ואינו מכבדם, אם האם מזלזלת בהוריה, ואינה

מְכַבְּדֶתֶם, מָה אַתֶּם רוֹצִים שִׁילְדִיכֶם יְכַבְּדוּ אֶתְכֶם?! הלא הם מְחַקִּים אֶתְכֶם, וּבְדִיוֹק כְּפִי שְׁאַתֶּם עוֹשִׂים לְהוֹרִיכֶם, כֵּן הֵם עוֹשִׂים לָכֶם. לְזֹאת עָקַר "הַחֲנוּךְ הַמְּצֻלָּח" — זֶהוּ רֵק לְחַנּוּךְ אֶת עֲצֻמְכֶם, אֲשֶׁר אַז מִמִּילָא הִילְדִים יִהְיוּ מְחַנְכִּים, וְתִרְוּ מֵהֶם רַב נַחַת. וְכָךְ אוֹמְרִים חֲכָמֵינוּ הַקְדוּשִׁים (בְּרֻכּוֹת יג.): אֲגַמִּירוּ בְּנֵיכֶם תּוֹרָה, כִּי הֵיכָא דְּלִיגְרָסוּ בָּהּ; תִּלְמְדוּ אֶת הִילְדִים תּוֹרָה, כְּדִי שְׂתַמִּיד יִגְרָסוּ בַּתּוֹרָה; אִם הֵבֵן רוּאָה, שְׂהָאֵב תַּמִּיד לּוֹמֵד תּוֹרָה, לְבִסּוּף גַּם בּוֹ נִכְנָסַת תְּשׁוּקָה עֲצוּמָה לְלַמֵּד תּוֹרָה. כְּשֶׁהִבֵּת רוּאָה, שְׂהָאֵם מְכַבֶּדֶת אֶת הָאֵב מִפְּנֵי שְׁלּוֹמֵד תּוֹרָה, וּמְחַכָּה לוֹ שִׁישׁוּב מִבֵּית-הַכְּנָסֶת וּמִבֵּית-הַמְּדָרֶשׁ, אִזִּי גַם הִיא תַעֲשֶׂה כֵךְ. וְזֶהוּ שְׂאוֹמְרִים חֲכָמֵינוּ הַקְדוּשִׁים (בְּרֻכּוֹת יז.): נָשִׁים בְּמֵאֵי זְכִיּוֹן? בְּאַקְרוּיִי בְּנֵי־יְהוּ לְבִי כְּנִישְׁתָּא; שְׂמוּלִיכִים בְּנִיָּהֶם לְבֵית-הַכְּנָסֶת; כִּי הִבֵּת מְחַקָּה אֶת אִמָּהּ, וּכְשֶׁרוּאָה שְׂאִמָּה מְכַבֶּדֶת אֶת הָאֵב וּמִצְפָּה לְשׁוּבוֹ מִבֵּית-הַמְּדָרֶשׁ וְכו', כֵּן כְּשֶׁהֵבֵן רוּאָה שְׂהָאֵב מְכַבֵּד תִּלְמִידֵי חֲכָמִים, וְחֻשׁוּבוֹת אֲצִלוֹ תּוֹרָה וּמִצְוֹת, גַּם הוּא יַעֲשֶׂה כֵךְ. לְזֹאת, בְּנֵי וּבְנוֹתֵי הַיְּקָרִים! אִם רְצוֹנְכֶם בְּ"חֲנוּךְ מְצֻלָּח" לִילְדִיכֶם, רְאוּ לְחַנּוּךְ עֲצֻמְכֶם, עַל הַהוֹרִים לְחַנּוּךְ עֲצֻמָּם תַּחֲלָה, לֹא לְשֶׁקֶר, לֹא לִגְנֹב, לֹא לַעֲשׂוֹת עוֹל לַזּוּלָּת, לֹא לְהַתְלוּצֵץ מִהַמִּצְוֹת, רַחֲמָנָא לְצֻלּוֹן, וְאִז תִּהְיוּ מְבֹטְחִים שְׁגָם בְּנִיכֶם וּבְנוֹתֵיכֶם יִלְכוּ בְּדֶרֶכְכֶם, וְתִהְיוּ הֵכִי מְצֻלָּחִים בְּחֵיכֶם. כִּי "הַחֲנוּךְ

המצלח" ביותר, זהו חנוך עצמי, כשאדם מחנך את עצמו במדות טובות ובהנהגות ישרות, על-ידי-זה יש לו ילדים מצלחים. לא-כן אם הוא משקר, מנבל את פיו, ועושה כל מיני צחוק מהבריות, כיצד רוצה שיצאו ילדיו?! ואומרים חכמינו הקדושים (ילקוט משלי תתקנ) על הפסוק (משלי יג, כד): "חושף שבטו שונא בנו", וכי יש אדם ששונא בנו? אלא מתוך שאינו מוכיחו על התורה והחכמה ועל דרך ארץ, עתיד לשנאו, אבל אם מוכיחו — עתיד לאהבו. כי האב והאם אסור להם לרחם על ילדיהם ולהניחם להסתובב בעלמא, לחלל שבת, ולילך עם חברים רעים, ולזלזל במצוות, כי אז יהיו אשמים בדבר, וישאו בתוצאות עתידם, ובזה מגלים, ששונאים הם את ילדיהם, כי אם הם אוהבים אותם, עליהם לחנכם ללמד תורה ולקיים את המצוות, אשר זהו "חנוך מצלח". אסור לומר: "על מה ולמה אכניס את ילדי בחנוך תורני?! מה יצא לי מכך?" אל תאמרו כך, כי אם רצונכם בילדים טובים, תמסרו נפשכם להכניסם למוסדות חנוך תורניים, שמלמדים שם תורת השם, ואז תהיו בטוחים שה"חנוך מצלח", לא-כן אם אתם מכניסים אותם במוסדות חנוך שאין מזכירים שם השם, רחמנא לצלן, ואין שם יראת שמים, אל תתפלאו שיצאו אחר-כך לתרבות רעה, השם ישמר, ויסתובבו עם סמים, ויבלו את הזמן בין יושבי קרנות וכו'; כי

עקר החנוך המצלח ביותר — לחנכם בדרך התורה והמצוות, ועדין לא מאחר, הכניסו ילדיכם בתלמודי תורה, שלומדים שם תורה, בבית-ספר חרדיים שלומדים בהם צניעות ומצוות עם הבנות. חוסו וחמלו על ילדיכם, אל תאמרו שהם עדין קטנים, ויש להם זמן, לא ולא! "חנוך מצלח", כשמתחילים בו בקטנותם. וחכמינו הקדושים אומרים, שמשתפים את הילדים במצוות ערובין, לא נמנעו בני ישראל מלשלח ערוביהן ביד בניהם ובנותיהם הקטנים, כדי לחנכן במצוות. מצוות ערובין היא מדרבנן, ואף בה נזהרים ההורים לחנך ילדיהם, להראותם מהי שבת, מהו ערוב, ובמקום שאין ערוב, אסור להוציא מרשות לרשות, על אחת כמה וכמה במצוות עשה, אומרים חכמינו הקדושים (סנה מב.): קטן היודע לנענע — חייב בלולב, להתעטף — חייב בציצית, היודע לשמר תפלין — אביו לוקח לו תפלין, קטן היודע לדבר — אביו לומדו תורה. לכן, בני ובנותי היקרים, אם רצונכם ב"חנוך מצלח", השתדלו מאד להכניס ילדיכם בתלמוד תורה ובבית-ספר שלומדים שם תורת השם, ואז תהיו מבטחים שיהיו לכם ילדים מצלחים. התבוננו מה קורה היום עם הנער, אשר מגיל צעיר עושים כל מיני מעשים מגנים, זבל ולכלוך, מסתובבים כחיות השדה, בלי דרך ארץ, מקללים כל עובר ושב, עד שגונבים

וגוזלים, מסתובבים עם ספינים, השם ישמר, ונוטלים סמים. מדוע תטעו את עצמכם?! הלזה רצונכם שילדיכם יגיעו, חס ושלום?! חמלו וחוסו על ילדיכם! והכניסום במוסדות למוד חרדיים, ואזי תהיו בטוחים שיהיה להם "חנוך מצלח"; אשרי המכניס דברים אלו לתוך לבו, ואז ירוה רב נחת מבניו ובנותיו עוד בעולם הזה, ומכל שכן וכל שכן איזה נחת יהיה לו בעולם הבא; אשריו ואשרי חלקו!

תם ונשלם, שבח לאל בורא עולם!

תפלה נוראה ונפלאה להצלחת הילדים

העתק מספר "בית תפלה"

לרבי אליעזר פאפו ז"ל

רבנו של עולם, אלהי הצבאות, יושב כרובים, עושה צדקות עם כל בשר ורוח, הריני בא לפניך בבשת פנים, בחרפה וכלמה, כי דלותי מאד וחסרתי כל טוב, וחושש אני, פן, חס ושלום, יהיו חטאתי מונעים הטוב ממני. במה אקדם פניה, יהוה אלהי, יודע אני

בַּעֲצָמִי, שְׁאִין בִּי לֹא צָדֵק וְלֹא בָשָׁר וְלֹא תַחֲנָה בְּתַקּוּנָהּ,
 אֵין לִי אֵלָּא לְהַשְׁעֵן עַל רַבִּי רַחֲמִיָּה וְחַסְדִּיהָ, כִּי אַתָּה
 שׁוֹמֵעַ תְּכַלֵּת כָּל פֶּה. עַל־כֵּן בָּאתִי בָּלֵב נִשְׁבָּר וְנִדְכָּה
 לְהַפִּיל תַּחֲנָתִי לִפְנֵיהָ, אוֹלִי יִישָׁר בְּעֵינֶיהָ לְרַחֵם עָלַי בְּגִדְל
 חֲסִדֶּיהָ.

אֲנֵא הָאֵל, אָב הַרְחֻמָּן, זַכְּנֵי שְׂתִיקָנִים זֶרְעִי, וְלַחֻלִּיד עוֹד
 בָּנִים וּבָנוֹת, זֶרַע שֶׁל קַיִמָּא, זֶרַע קָדֵשׁ לַעֲבוֹדָתָהּ
 וְלִירֵאָתָהּ, וַיְהִיו בָּנִי וְכָל יוֹצְאֵי חֻלְצֵי וְכָל צֹאצְאֵי עַמּוּךְ
 יִשְׂרָאֵל תִּלְמִידֵי חֲכָמִים, שְׁלָמִים בְּמַדּוֹת וּבִדְעוֹת וּבְכָל
 מִינֵי שְׁלָמוֹת, בִּישָׁנִים, רַחֲמָנִים, גּוֹמְלֵי חֲסִדִּים, וַיְהִיה
 לָהֶם לְשׁוֹן לְמוֹדִים וְדַעַת נְכוֹנָה וּמִישְׁבֶּת, וַיְהִיו זְהִירִים
 וְזָרִיזִים בְּמַצּוֹת, וְלֹא יִכְעֹסוּ וְלֹא יִכְעִיסוּהָ, וְלֹא יַחֲטֹאוּ
 לָהּ, וְלֹא לְבְרִיּוֹתֶיהָ, וַיִּמָּצְאוּ חֵן וְשִׁכָּל טוֹב בְּעֵינֶיהָ
 וּבְעֵינֵי בְרִיּוֹתֶיהָ כָּל יְמֵיהֶם לַעֲבוֹדָתָהּ. וַיְהִיו בָּנֵינוּ
 שְׁלָמִים בְּגוֹפָם בְּלִי שׁוֹם מוֹם, וְתַצִּילָם מִכָּל חָלִי וּמִכָּל
 בָּאֵב וּמִכָּל מַחֻשׁ וּמַחֲלָשָׁה, וַיְהִיו בְּרִיאִים וְחַזְקִים כָּל
 יְמֵיהֶם לַעֲבוֹדָתָהּ. וַיְהִיו בָּנֵינוּ עוֹסְקִים בַּתּוֹרָה לְשִׁמְחָה,
 מִלֵּאִים יִרְאֵת יְהוָה, וְדַבְּקִים בָּהּ תָּדִיר, מֵאַמִּינִים בָּלֵב
 שָׁלֵם בְּכָל הַתּוֹרָה וּבְדַבְּרֵי קִבְלָה וּדְבָרֵי סוּפְרִים וּמִקְנִימִים
 אוֹתָם. וַיְהִיה לָהֶם רַחֵב לֵבָב וְשִׁכָּל טוֹב לְהַבִּין, וְזִכְרוֹרָה
 טוֹבָה, וְחוֹשִׁים בְּרִיאִים לַעֲבוֹדָתָהּ, וְאַהֲבָה וְחֶשֶׁק וְרִצּוֹן
 בַּתּוֹרַת יְהוָה, וּבָהּ יִהְיוּ יוֹמָם וּלְיָלָה, וְלֹא יֵצֵא עֲלֵיהֶם שֵׁם

רע, ודבֿה רָעָה לְעוֹלָם, וַיְהִי אֶהוּבִים לְמַעַלָּה וְנַחֲמָדִים לְמַטָּה, כָּל רוֹאֵיהֶם יִכְיָרוּם, כִּי הֵם זָרַע בְּרַךְ יְהוָה.

וַיְהִי בְּנִינוּ כְּשֶׁתִּילִי זִיתִּים סָבִיב לְשִׁלְחָנֵנוּ. וְתֹאֲרִיד שָׁנוֹתַי וּשְׁנוֹת אִשְׁתִּי בְּטוֹב וּבִנְעִימִים, וְנִזְכָּה לְגִדֵּל בְּנִינוּ עַל הַתּוֹרָה וְעַל הַעֲבוּדָה, וְנִשְׁמַח בְּיוֹצְאֵי חֲלָצִינוּ בְּרֹאוֹתֵנוּ אוֹתָם עוֹשִׂים רְצוֹנָה בְּרִצּוֹנָה, וְתִצִּיל אֶת זֶרְעֵנוּ מֵעֵין הָרַע וּמִיֶּצֶר הָרַע וּמִחֲלָאִים רָעִים וּמִמְקָרִים רָעִים וּמִמְעִנִּיּוֹת, וּמִכָּל הָרָעוֹת הַמִּתְרַגְּשׁוֹת לְבוֹא בְּעוֹלָם. וַיִּקָּם בָּנוּ מִקָּרָא שְׁכָתוֹב: אֲשֶׁר בְּנִינוּ כְּנֻטִיעִים מְגִדָּלִים בְּנִעוּרֵיהֶם בְּנוֹתֵינוּ כְּזוֹיֹת מִחֲטָבוֹת תְּבִנִית הֵיכָל. מְזוּיָנוּ מִלְּאִים מִפִּיקִים מִזֶּן אֶל זֶן, צֹאֲנֵנוּ מֵאֲלִיפוֹת מְרַבָּבוֹת בְּחִיצוֹתֵינוּ. אֲלוֹפֵינוּ מִסְּכָלִים אֵין פֶּרִץ וְאֵין יוֹצֵאת וְאֵין צוּחָה בְּרַחֲבוֹתֵינוּ. וְלֹא יִמוּשׁ סֵפֶר הַתּוֹרָה מִפִּינוּ וּמִפִּי זֶרְעֵנוּ וְזָרַע זֶרְעֵנוּ עַד עוֹלָם. וַיְהִי בְּנִינוּ מוֹרֵי הוֹרָאוֹת יִשְׁרוֹת בִּישְׂרָאֵל, וְכָל מַעֲשֵׂיהֶם יְהִי לְשֵׁם שָׁמַיִם. וַיְהִי עֲנָוִים וְסִכְלָנִים שְׁבָעִים רְצוֹן וּמִלְּאִים בְּרַבֶּת יְהוָה, לֹא יִבּוֹשׁוּ בְּעוֹלָם הַזֶּה וְלֹא יִכְלָמוּ לְעוֹלָם הַבָּא.

אֶל מִלֵּא רַחֲמִים, זָכְנוּ לָנוּ וּלְזֶרְעֵנוּ, שְׁנוֹלִיד בָּנִים וּבָנוֹת, וְלֹא יָמוּת שׁוּם אֶחָד מִזֶּרְעֵנוּ בְּחַיֵּינוּ. וְנִקַּח נָשִׁים לְבָנֵינוּ, וְלֹא יָמוּתוּ נְשׁוֹתֵיהֶם בְּקֶצֶר שָׁנִים, וְנִזְכָּה לְהִשְׂיֵא אֶת בְּנוֹתֵינוּ לְאִנָּשִׁים מְהֻנָּה, תִּלְמִידֵי חֲכָמִים וְצַדִּיקִים,

וַיֹּאדְרִיכוּ שְׁנוֹתֵיהֶן עִם בְּעָלֵיהֶן. וַיְהִי רָצוֹן מִלִּפְנֵי יְהוָה
 אֱלֹהֵינוּ וְאֱלֹהֵי אֲבוֹתֵינוּ, שֶׁתִּזְמִין לְכָל אֶחָד מִבְּנֵי אֶת בֵּת
 זִוְגוֹ וּלְכָל אַחַת מִבְּנוֹתֵי אֶת בֵּת זִוְגָהּ הַמִּיָּחָד לְכָל אֶחָד
 מֵהֶם, וְלֹא יִדְחוּ לִפְנֵי אֲחֵרִים, חֵם וְשָׁלוֹם, וַיְהִי זְוִוּגָם
 עוֹלָה יָפָה. וַחֲשָׁפֶן בֵּין אִישׁ לְאִשְׁתּוֹ אֲהָבָה וְאַחֲוָה, שָׁלוֹם
 וְרַעוּת, וַיְהִיו מְבָרְכִים בְּכָל הַבְּרָכוֹת וּמִצְלָחִים בְּבָנֵי, חַיִּי
 וּמִזִּוְנֵי, וּבְכָל מִיָּנִי הַצְּלָחוֹת לְעִבּוּדֶתָּהּ, וַיִּשְׁמְרוּ אֶת אוֹת
 בְּרִית קֹדֶשׁ בְּקֹדֶשׁהּ וּבִטְהָרָה, וְלֹא תֵצֵא תִקְלָה מִתַּחַת
 יְדֵיהֶם, וְלֹא שׁוֹם דְּבַר שְׂאִינֹ מִתִּקְוָה, וְלֹא יִתְגַּלְגַּל חוֹבָה
 עַל יְדֵיהֶם, וְלֹא יִצְטָרְכוּ לִבְרִיּוֹת, וְנִזְכָּה לִרְאוֹת
 בְּשִׁמְחָתָם, וְלֹא יִהְיֶה בָּהֶם עָקָר וְעִקְרָה וּמִשְׁפָּלָה, וְלֹא
 יַעֲזֹבוּ בֵּיד אֲחֵרִים, חֵם וְשָׁלוֹם, וַיְהִיו שׁוֹמְעִים בְּקוֹל
 אֲבִיהֶם וְאִמָּם וּרְבֵנֵיהֶם, וְאֵח קָטָן יִשְׁמַע לְגְדוֹל, וַיְהִי
 טוֹב וְנָעִים שִׁבְת אֲחִים גַּם יַחַד בְּאַהֲבָה רַבָּה. וּנְשׁוֹתֵיהֶם
 תִּהְיֶינָה נִשְׁמָעוֹת לָהֶם, וְעוֹזְרוֹת אוֹתָם לְעִבּוּדֶתָּהּ, וְלֹא
 יֵאָרֶע לָהֶם שׁוֹם דְּבַר הַמַּטְרִיד וּמוֹנֵעַ מִעִבּוּדֶתָּהּ, וַיְהִיו
 כֹּפֵל מְאֻמָּצִים אֶת כָּחֶם לְעִבּוּדֶתָּהּ וּלְיִרְאַתָּהּ. וּבְנוֹתֵינוּ
 תִּהְיֶינָה יָפוֹת, נָאוֹת בְּמַעֲשֵׂיהֶן, צְנוּעוֹת וְזִרְיוֹת וְלֹא
 עֲצֻלָּנוֹת וְלֹא דְבַרְנִיּוֹת, וְתִהְיֶינָה בְּרִין יָפָה לְשָׂרֵת וְלַעֲזָר
 לְבְעָלֵיהֶן לְעִבּוּדֶתָּהּ, וְתִהְיֶינָה צִדְקָנוֹת חֲסִידוֹת,
 סְבֻלָּנוֹת מְעַטְרוֹת בְּמִדּוֹת טוֹבוֹת, וְתִהְיֶינָה שְׁלֵמוֹת בְּלִי
 שׁוֹם מוֹם, וְתִמְצָאנָה חֵן וְשִׁכָּל טוֹב בְּעֵינֵי בְעָלֵיהֶן. וּבִרְךָ
 מְעַשֶׂה יְדֵי, בְּדֵי שְׂאֻכָּה לְהַרְבוֹת לָהֶן מִזֶּה וּמִתָּן, וּמִתָּן

יצאו פרות טובים זוכים ומזכים לכל ישראל, ותזכנו
לנו ולזרענו לשכן כבוד בארצנו ארץ הקדושה,
ותחזינה עינינו בשובך לציון ברחמים.

ותן לנו ולכל זרענו עד זבולא בתריתא שלמא
לעבודתך, והטוב בעיניך לעבודתך ולנחת רוח
לפני כסא כבודך, ולתקון נפשנו רוחנו ונשמתנו עשה
עמנו. לא לנו יהיה לא לנו, כי לשמך תן כבוד על חסדך,
על אמתך, שמח נפש עבדך, כי אליך אדני נפשי אשא,
אלהי בך בטחתי אל אבושה, אל יעלצו אויבי לי. ענני
יהיה ענני, אל תפן לרשעי ואל תמנע טוב ממני, כי לא
בצדקתי אני מפיל תחנותי לפניך, כי על רחמיך הרבים,
ולא להנאתי אני מבקש, רק לעשות רצונך אלהי
חפצתי, לעשות נחת רוח לפני כסא כבודך.

אנא אלהי אשר אלהי, עשה עמנו צדקה וחסד למען
שמך הגדול, ומלא משאלות לבנו לטובה
לעבודתך. עשה למען אבותינו הקדושים: אברהם, יצחק
וישראל עבדיך, ולמען אמותינו הקדושות: שרה, רבקה,
רחל ולאה. ויהיו הענפים דומים לשרשם. עשה למען
מושה ואהרן, יוסף ודוד, ולמען כל הצדיקים והחסידים,
זכותם יגן עלינו. ותן שכר טוב לכל הבוטחים בשמך
באמת, ושים חלקנו עמם אם לא בזכות — ברחמים;
יהיו לרצון אמרי פי והגיון לבי לפניך יהיה צורי וגואלי.